

Ένα θέμα με ερωτήσεις και απαντήσεις

Ο θαλασσινός βυθός στο σχολείο μου!

Ούτε που κατάλαβα πότε πέρασε κι αυτό το καλοκαίρι. Γυρίσαμε κιόλας στο σχολείο. Το μυαλό μου όμως είναι στη θάλασσα και στ' ανέμελα παιχνίδια.

Πόσο θα 'θελα το σχολείο μου να έμοιαζε με τη θάλασσα! Ο πίνακας να ήταν το απέραντο γαλάζιο και τα κοχύλια το κάθισμά μου. Οι κουρτίνες να ήταν τα παιχνιδιάρικα φύκια. Δασκάλα μου να ήταν μια γοργόνα και βιβλία τα πολύχρωμα βότσαλα. Για διάλειμμα να με καλεί ο ήχος των κυμάτων και ν' αντικρίζω στην αυλή τα όμορφα κοράλλια!

Άγνωστες λέξεις

ανέμελος, -η, -ο: αυτός που δεν έχει καμιά έγνοια ή φροντίδα, που δεν τον απασχολεί κανένα πρόβλημα.

αντικρίζω: βλέπω, συναντώ.

κοράλλι: ζωόφυτο της θάλασσας που ζει κατά αποικίες.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Τι θα 'θελε το παιδί που μιλά στο κείμενο;

Απάντηση

Το παιδί που μιλά στο κείμενο θα 'θελε το σχολείο του να έμοιαζε με τη θάλασσα. Ο πίνακας να ήταν το απέραντο γαλάζιο και τα κοχύλια κάθισμα. Οι κουρτίνες να ήταν φύκια, η δασκάλα γοργόνα και τα βιβλία βότσαλα. Κουδούνι να ήταν ο ήχος των κυμάτων και η αυλή να είχε κοράλλια.

2 Ποιες λέξεις του κειμένου ταιριάζουν με το πραγματικό σχολείο;

Απάντηση

Οι λέξεις που ταιριάζουν με το πραγματικό σχολείο είναι οι εξής: πίνακας, κάθισμα, κουρτίνες, δασκάλα, βιβλία, διάλειμμα, αυλή.

3 Ποιες λέξεις του κειμένου ταιριάζουν με το θαλασσινό σχολείο;

Απάντηση

Οι λέξεις που ταιριάζουν με το θαλασσινό σχολείο είναι οι εξής: γαλάζιο, κοχύλια, φύκια, γοργόνα, βότσαλα, κυμάτων, κοράλλια.

Συμπληρώνω σωστά

4 Κάποιες λέξεις του κειμένου σβήστηκαν κατά λάθος. Να τις συμπληρώσεις.

- Ο πίνακας να ήταν το γαλάζιο.
- Δασκάλα μου να ήταν μια
- Βιβλία τα βότσαλα.
- Ν' αντικρίζω στην αυλή τα κοράλλια!

Απάντηση

- Ο πίνακας να ήταν το *απέραντο* γαλάζιο.
- Δασκάλα μου να ήταν μια *γοργόνα*.
- Βιβλία τα *πολύχρωμα* βότσαλα.
- Ν' αντικρίζω στην αυλή τα *όμορφα* κοράλλια!

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ*

Αφού διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, προσπάθησε να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Παιχνίδια στη θάλασσα

Κάθε χρόνο ανυπομονώ να κλείσουν τα σχολεία για να ξεκινήσω τα μπάνια και τα παιχνίδια στη θάλασσα. Μου αρέσει να παίζω ατέλειωτες ώρες στα καταγάλανα νερά της.

Λατρεύω επίσης να εξερευνώ τον πανέμορφο βυθό. Για το λόγο αυτό παίρνω πάντα μαζί μου μάσκα, αναπνευστήρα και βατραχοπέδιλα. Μου αρέσει να παρατηρώ τα παιχνιδιάρικα ψαράκια, τους χρωματιστούς αστερίες και τα κοχύλια με τα διάφορα σχήματα.

Πόσο όμορφα και ανέμελα κυλάει το καλοκαίρι με τα παιχνίδια στη θάλασσα. Εύχομαι να μην τελειώνει ποτέ!

Άγνωστες λέξεις

ανυπομονώ: δεν έχω υπομονή, αγωνιώ περιμένοντας κάτι.

εξερευνώ: κάνω έρευνα σε μια περιοχή ψάχνοντας κάτι ή για να τη γνωρίσω καλύτερα.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Τι παίρνει πάντα μαζί του το παιδί που μιλά στο κείμενο για να εξερευνήσει το βυθό;

Απάντηση

.....
.....

* Οι απαντήσεις στο θέμα για εξάσκηση δίνονται στο τέλος του βιβλίου.

2 Ποια είναι η μεγάλη αγάπη του παιδιού που μιλά στο κείμενο και γιατί;

Απάντηση

.....
.....
.....

Παρατηρώ και γράφω

3 Να διαβάσεις προσεκτικά το κείμενο και να γράψεις τι παρατηρεί το παιδί στο βυθό της θάλασσας.

Απάντηση

.....
.....
.....

Το αγαπημένο μου παιχνίδι στη θάλασσα

4 Να αναφέρεις ποιο είναι το δικό σου αγαπημένο παιχνίδι στη θάλασσα.

Απάντηση

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ*

Να γράψεις ένα γράμμα σ' ένα φίλο που γνώρισες το καλοκαίρι.

Πώς να
εργαστώ

α. Ξεκινώ το γράμμα μου γράφοντας τον τόπο και την ημερομηνία πάνω δεξιά στη σελίδα του γραπτού μου.

β. Ακολουθεί η προσφώνηση (π.χ. Αγαπημένε μου φίλε..., Αγαπητέ μου..., Αγαπητέ φίλε...).

γ. Γράφω τις πιο όμορφες στιγμές μου από το καλοκαίρι που πέρασε, χωρίς πολλές λεπτομέρειες (π.χ. τα παιχνίδια στη θάλασσα ή στη γειτονιά).

δ. Κλείνω το γράμμα μου κάνοντας μια πρόσκληση στο φίλο μου, μια ευχή για το μέλλον ή ένα σχόλιο (π.χ. ελπίζω να τα πούμε σύντομα, να ξέρεις ότι σε σκέφτομαι).

ε. Ακολουθεί η αποφώνηση (π.χ. Με πολλή αγάπη..., Σε φιλώ..., Φιλιά πολλά...) και στο τέλος βάζω το όνομά μου.

* Ενδεικτική έκθεση δίνεται στο τέλος του βιβλίου.

Ένα θέμα με ερωτήσεις και απαντήσεις

Τα σχολεία άνοιξαν!

– Σιγά σιγά, μη σπρώχνετε! λέει η Μελίνα που στέκεται έξω από την αίθουσα και περιμένει να μπουν πρώτα οι συμμαθητές της.

Έπειτα μπαίνει κι αυτή. Τους βάζει μια δυνατή φωνή, για να σταματήσουν τα γέλια και τα πειράγματα.

– Μα τι έπαθες; Γιατί μας φωνάζεις; τη ρώτησε γεμάτος απορία ο Σταύρος.

– Φωνάζω για να μ' ακούσετε και να σταματήσετε τη φασαρία. Έρχεται η καινούρια μας δασκάλα, την είδα. Δε θέλετε κι εσείς να σχηματίσει καλή γνώμη για εμάς;

– Θέλουμε, θέλουμε! είπαν όλα τα παιδιά με μια φωνή.

Σε λίγο η δασκάλα μπαίνει στην αίθουσα.

– Γεια σας, παιδιά. Καλή σχολική χρονιά να έχουμε!

– Καλή σχολική χρονιά, κυρία!

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Τι απαντάει η Μελίνα στην ερώτηση του Σταύρου;

Απάντηση

Η Μελίνα απαντά ότι τους φωνάζει για να την ακούσουν και να σταματήσουν τη φασαρία. Τους λέει ακόμα ότι είδε την καινούρια τους δασκάλα να έρχεται.

2 Τι εννοεί η Μελίνα με τη φράση: «Δε θέλετε κι εσείς να σχηματίσει καλή γνώμη για εμάς;».

Απάντηση

Η Μελίνα θέλει να πει στους συμμαθητές της ότι αν σταματήσουν τη φασαρία και είναι ήσυχοι, θα κάνουν καλή εντύπωση στην καινούρια τους δασκάλα, όταν μπει στην αίθουσα.

Δίνω τίτλο

3 Να δώσεις έναν άλλο τίτλο στο κείμενο.

Απάντηση

Ένας άλλος τίτλος για το κείμενο θα μπορούσε να είναι: «Αρχίζουν τα σχολεία».

Ώρα για λίγη κουβεντούλα

4 Ποιες πιστεύεις ότι είναι οι σχολικές υποχρεώσεις ενός μαθητή; Συζητήσέ το μ' ένα δικό σου άνθρωπο.

Απάντηση

Ένας μαθητής πρέπει πάντα να διαβάζει τα μαθήματά του και να γράφει τις εργασίες του. Οφείλει να ακούει το δάσκαλο ή τη δασκάλα του και να μην είναι άτακτος μέσα στην αίθουσα. Πρέπει ακόμα να είναι σωστός απέναντι στους συμμαθητές του. Να συνεργάζεται μαζί τους και να μη δημιουργεί καβγάδες.

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ*

Αφού διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, προσπάθησε να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ώρα για μάθημα!

Ο Σεπτέμβρης έφτασε! Χιλιάδες παιδιά σε όλο τον κόσμο ξαναγαυρίζουν στα θρανία τους. Οι αίθουσες γεμίζουν με φωνές και πειράγματα.

Σε λίγο τα παιδιά θα πάρουν τα καινούρια τους βιβλία και θ' αρχίσουν να τα ξεφυλλίζουν γεμάτα περιέργεια.

Σε κάποια σχολεία ξένων χωρών τα μαθήματα γίνονται με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Με όποιον τρόπο, όμως, και αν γίνονται τα μαθήματα στα σχολεία όλου του κόσμου, ένας είναι ο σκοπός: να μορφωθούν τα παιδιά και να γίνουν υπεύθυνοι και δημιουργικοί άνθρωποι.

Άγνωστες λέξεις

ξεφυλλίζω: γυρνώ τα φύλλα ενός βιβλίου, περιοδικού κ.λπ. και το διαβάζω στα πεταχτά.

μορφώνομαι: βελτιώνομαι πνευματικά και ηθικά, κυρίως με γνώσεις που παίρνω μέσα από την εκπαίδευση.

υπεύθυνος, -η, -ο: αυτός που έχει την ευθύνη για τις πράξεις του.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Να διαβάσεις το κείμενο και να γράψεις ποιος είναι ο σκοπός των σχολείων όλου του κόσμου.

* Οι απαντήσεις στο θέμα για εξάσκηση δίνονται στο τέλος του βιβλίου.

Απάντηση

.....
.....
.....

2 Να δώσεις σε 5-6 γραμμές το περιεχόμενο του κειμένου.

Απάντηση

.....
.....
.....
.....
.....

3 Στο κείμενο αναφέρονται δύο μέσα με τα οποία μπορεί να γίνει μάθημα. Ποια είναι αυτά;

Απάντηση

.....
.....
.....

Δίνω τίτλο

4 Να δώσεις έναν άλλο τίτλο στο κείμενο.

Απάντηση

.....

Συμπληρώνω σωστά

5 Η γόμα έσβησε κάποιες λέξεις του κειμένου. Να τις συμπληρώσεις.

Ο έφτασε! Χιλιάδες παιδιά σε όλο τον
ξανααγυρίζουν στα τους. Οι αίθουσες
..... με φωνές και

Ώρα για λίγη κουβεντούλα

6 Πώς πιστεύεις ότι η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών στο σχολείο βοηθά τους μαθητές; Συζήτησέ το μ' ένα δικό σου άνθρωπο.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ*

Να γράψεις πώς νιώθεις την πρώτη μέρα που ανοίγουν τα σχολεία.

Πώς να
εργαστώ

α. Γράφω, χωρίς λεπτομέρειες, τις σκέψεις μου για το καλοκαίρι που πέρασε (π.χ. αν πέρασα όμορφα, ποια ήταν η ωραιότερη στιγμή).

β. Εκφράζω τα συναισθήματά μου τώρα που αρχίζουν τα σχολεία και πώς νιώθω που συναντώ πάλι τους συμμαθητές μου (π.χ. χαρά, συγκίνηση).

γ. Κλείνω με ένα συμπέρασμα για την πρώτη μέρα στο σχολείο (π.χ. πέρασα ωραία) ή μια ευχή (π.χ. ελπίζω η καινούρια σχολική χρονιά να είναι καλή για όλους).

* Ενδεικτική έκθεση δίνεται στο τέλος του βιβλίου.

Ένα θέμα με ερωτήσεις και απαντήσεις

Ο παππούς πίσω στο χρόνο

«Δεν είχαμε τίποτα εμείς, ήταν πολύ σκληρά εκείνα τα χρόνια. Ένα βιβλίο το μοιραζόμασταν δεκαπέντε παιδιά μέσα στην τάξη. Πού να βρεις τότε τα χρήματα για ν' αγοράσεις βιβλία! Οι γονείς μου ήταν τόσο φτωχοί, που με πολλή δυσκολία κατάφερναν να πάρουν ένα μόλις τετράδιο για μένα και τ' άλλα τρία αδέρφια μου. Και όμως ήμουν καλός, πολύ καλός μαθητής! Το έλεγε συνέχεια ο δάσκαλός μου στον πατέρα: "Είναι μεγάλο κρίμα, μπαρμπα-Αντώνη, να μην τελειώσει ο Κωστάκης το σχολείο". Όμως, ο πατέρας με σταμάτησε. Έπρεπε, είπε, να δουλέψω κι εγώ για να βοηθήσω την οικογένεια να ζήσει. Δεν μπορούσε να σκεφτεί τι σήμαινε για μένα το σχολείο».

Μαρτυρία του παππού μου (του μικρού τότε Κωστάκη)

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Ποιες δυσκολίες αναφέρει ο παππούς ότι αντιμετώπιζε;

Απάντηση

Ο παππούς λέει ότι δεν είχαν τίποτα τότε. Ένα βιβλίο το μοιράζονταν δε-

καπέντε παιδιά μέσα στην τάξη. Δεν είχαν τότε χρήματα για ν' αγοράσουν βιβλία. Οι γονείς του ήταν τόσο φτωχοί, που με πολλή δυσκολία κατάφερναν να πάρουν ένα μόλις τετράδιο γι' αυτόν και τ' άλλα τρία αδέρφια του.

2 Τι εννοούσε ο δάσκαλος όταν είπε στον πατέρα ότι είναι μεγάλο κρίμα να μην τελειώσει ο Κωστάκης το σχολείο;

Απάντηση

Ο δάσκαλος εννοούσε ότι ο Κωστάκης ήταν πολύ καλός μαθητής και θα ήταν πολύ άδικο να μην τελειώσει το σχολείο εξαιτίας της φτώχειας και των δύσκολων καταστάσεων.

3 Γιατί ο πατέρας σταμάτησε τελικά τον Κωστάκη από το σχολείο;

Απάντηση

Ο πατέρας σταμάτησε τον Κωστάκη από το σχολείο, γιατί έπρεπε να δουλέψει κι αυτός για να βοηθήσει την οικογένεια να ζήσει.

Σκέφτομαι και σημειώνω

4 Ο παπούς στην τελευταία του φράση λέει: «Δεν μπορούσε να σκεφτεί τι σήμαινε για μένα το σχολείο». Τι πιστεύεις εσύ ότι σήμαινε το σχολείο για τον παπού;

Απάντηση

Πιστεύω πως το σχολείο σήμαινε πολλά για τον παπού. Το αγαπούσε και ήθελε να μορφωθεί. Είχε σίγουρα τη θέληση να μάθει γράμματα γιατί, παρά τις απίστευτες δυσκολίες που αντιμετώπιζε, προσπαθούσε πολύ και ήταν ένας πολύ καλός μαθητής.

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ*

Αφού διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, προσπάθησε να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Το σχολείο των γονιών μου

«Το σχολείο στο οποίο πήγαινα εγώ και ο πατέρας σου δεν είχε τις ανέσεις που έχουν τώρα τα δικά σας.

Ήταν ένα παλιό κτίριο με τέσσερις αίθουσες διδασκαλίας. Η τάξη που κάναμε μάθημα ήταν στενόχωρη, με βρόμικους, γδαρμένους τοίχους.

Η αυλή ήταν κι αυτή μικρή και άχαρη. Δεν είχε ούτε κούνιες ούτε τσουλήθρες ούτε γήπεδα για αθλητικές δραστηριότητες, όπως έχετε εσείς σήμερα.

Ακόμα και οι δάσκαλοι ήταν πολύ αυστηροί τότε.

Γι' αυτό σου λέω, να εκτιμάς όλα όσα έχεις εσύ τώρα και να γίνεσαι κάθε μέρα και καλύτερος».

Μαρτυρία της μητέρας μου από τα σχολικά της χρόνια

Άγνωστες λέξεις

στενόχωρος, -η, -ο: (για χώρο) που έχει μικρές διαστάσεις, που δεν είναι άνετος.

αυστηρός, -ή, -ό: αυτός που δε δείχνει επιείκεια, ο σκληρός.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Πώς περιγράφει η μητέρα την τάξη και την αυλή του σχολείου της;

Απάντηση

.....

* Οι απαντήσεις στο θέμα για εξάσκηση δίνονται στο τέλος του βιβλίου.

.....
.....
.....

2 Τι συμβουλή δίνει η μητέρα στο παιδί της; Γιατί πιστεύεις ότι του δίνει αυτή τη συμβουλή;

Απάντηση

.....
.....
.....
.....
.....

Σημειώνω τις διαφορές

3 Ποιες διαφορές έχει το δικό σου σχολείο από το σχολείο που περιγράφει η μητέρα στο κείμενο;

Το σχολείο του κειμένου	Το δικό μου σχολείο
α)	α)
β)	β)
γ)	γ)
δ)	δ)

Σημειώνω και ρωτώ

4 Να σημειώσεις 3 ερωτήσεις που θέλεις να κάνεις στους γονείς σου για τα σχολικά τους χρόνια. Έπειτα να τις συζητήσεις μαζί τους.

1.
2.
3.

ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ*

Να περιγράψεις το σχολείο σου και ν' αναφέρεις τι άλλο θα ήθελες να έχει.

Πώς να
εργαστώ

- α. Γράφω σε ποιο σχολείο πηγαίνω.
- β. Περιγράφω πώς είναι το σχολείο μου (π.χ. πόσες αίθουσες έχει, πώς είναι το προαύλιο).

γ. Γράφω τι άλλο θα ήθελα να έχει το σχολείο μου (π.χ. αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών).

δ. Κλείνω εκφράζοντας τα συναισθήματά μου για το σχολείο μου (π.χ. το αγαπώ, δε θα το ξεχάσω ποτέ).

* Ενδεικτική έκθεση δίνεται στο τέλος του βιβλίου.

Ένα θέμα με ερωτήσεις και απαντήσεις

Η ημερήσια εκπαιδευτική εκδρομή του σχολείου μας

Την Παρασκευή 20 Απριλίου το σχολείο μας πραγματοποίησε ημερήσια εκπαιδευτική εκδρομή με τους εξής σταθμούς:

- α) Ασπροβάλτα,
- β) Αμφίπολη,
- γ) Νέα Ηρακλείτσα Νομού Καβάλας,
- δ) Καβάλα,
- ε) Φιλίππους,
- στ) Δράμα.

Ιδιαίτερη εντύπωση μας έκαναν το λιοντάρι της Αμφίπολης, το αρχαίο θέατρο των Φιλίππων, η ρωμαϊκή αγορά και το κελί του Αποστόλου Παύλου.

Η απογευματινή στάση στο πάρκο της Δράμας μας ενθουσίασε. Δε χορταίναμε να παίζουμε στις κούνιες, τις τσουλήθρες και τις τραμπάλες που βρίσκονται εκεί. Αυτή η εκδρομή σίγουρα θα μας μείνει αξέχαστη!

Άγνωστες λέξεις

ημερήσιος, -α, -ο: αυτός που διαρκεί μια μέρα.
πραγματοποιώ: κάνω.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Ποιοι ήταν οι σταθμοί της ημερήσιας εκπαιδευτικής εκδρομής;

Απάντηση

Οι σταθμοί της ημερήσιας εκπαιδευτικής εκδρομής ήταν οι εξής:

- α) Ασπροβάλτα,
- β) Αμφίπολη,
- γ) Νέα Ηρακλείτσα Νομού Καβάλας,
- δ) Καβάλα,
- ε) Φίλιπποι,
- στ) Δράμα.

2 Τι έκανε ιδιαίτερη εντύπωση στους μαθητές;

Απάντηση

Ιδιαίτερη εντύπωση στους μαθητές έκαναν το λιοντάρι της Αμφίπολης, το αρχαίο θέατρο των Φιλιππων, η ρωμαϊκή αγορά και το κελί του Αποστόλου Παύλου.

3 Σε πόσες παραγράφους είναι χωρισμένο το κείμενο; Να γράψεις, χωρίς λεπτομέρειες, σε τι αναφέρεται κάθε παράγραφος.

Απάντηση

Το κείμενο είναι χωρισμένο σε τρεις παραγράφους. Η πρώτη παράγραφος αναφέρεται στους σταθμούς της ημερήσιας εκπαιδευτικής εκδρομής. Η δεύτερη παράγραφος αναφέρεται σ' αυτά που εντυπωσίασαν τους μαθητές και η τρίτη στα παιχνίδια τους στο πάρκο της Δράμας.

Σχηματίζω προτάσεις

4 Να σχηματίσεις προτάσεις με τις λέξεις που δίνονται στην παρένθεση. (ενθουσιασμός, εντύπωση, εκδρομή)

Απάντηση

Ο **ενθουσιασμός** του Γιώργου ήταν πολύ μεγάλος, μόλις είδε το καινούριο του ποδήλατο.

Μου έκανε ιδιαίτερη **εντύπωση** η επίσκεψη στο ζωολογικό κήπο.

Ο διευθυντής του σχολείου ανακοίνωσε στα παιδιά ότι θα πάνε **εκδρομή**.

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ*

Αφού διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, προσπάθησε να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Εκδρομή στο Βόλο

Το περασμένο Σαββατοκύριακο πήγα εκδρομή με τους γονείς μου στον πανέμορφο Βόλο. Κάναμε βόλτα στη μεγάλη παραλία της πόλης, επισκεφτήκαμε το αρχαιολογικό μουσείο και την εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου.

Η στιγμή, όμως, που με ενθουσίασε ήταν όταν πήραμε το τρενάκι, το θρυλικό Μουντζούρη, και πήγαμε από το Βόλο στο Πήλιο.

Το Πήλιο είναι ένα βουνό όπου η ιστορία σμίγει με το μύθο. Από εκεί ξεκίνησε το πλοίο Αργώ με τον Ιάσονα και τους Αργοναύτες. Εκεί, επίσης, έζησε ο Κένταυρος Χείρωνας, ο δάσκαλος του μυθικού Αχιλλέα και του Ηρακλή.

Άγνωστες λέξεις

σμίγω: συναντιέμαι, ενώνομαι.

* Οι απαντήσεις στο θέμα για εξάσκηση δίνονται στο τέλος του βιβλίου.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Ποια ήταν η στιγμή που ενθουσίασε το παιδί που μιλά στο κείμενο;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

2 Σε πόσες παραγράφους είναι χωρισμένο το κείμενο; Να γράψεις, χωρίς λεπτομέρειες, σε τι αναφέρεται κάθε παράγραφος.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

3 Να δώσεις σε 5-6 γραμμές το περιεχόμενο του κειμένου.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Συμπληρώνω σωστά

4 Να συμπληρώσεις τα κενά στις παρακάτω προτάσεις επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη από την παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

(ο φούρναρης, οι θείες, το καράβι, οι κηπουροί, η γιαγιά, ο δάσκαλος)

• (ποιος;) Ο φούρναρης φτιάχνει ψωμί.

- α. (ποια;) δίνει καραμέλες στο εγγονάκι της.
β. (ποιο;) ταξίδευε στη φουρτουνιασμένη θάλασσα.
γ. (ποιος;) μάλωσε τους απρόσεχτους μαθητές.
δ. (ποιοι;) περιποιούνται τους κήπους.
ε. (ποιες;) χάρισαν στην Αγγελική παιχνίδια.

ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ*

Να περιγράψεις μια σχολική παράσταση που οργάνωσε η τάξη σου.

Πώς να
εργαστώ

- α. Γράφω πώς αποφασίσαμε να κάνουμε την παράσταση, πότε και ποιο ήταν το θέμα της.
β. Αναφέρω το ρόλο που πήρε κάθε παιδί.
γ. Γράφω πώς ήταν οι προετοιμασίες για την παράσταση (π.χ. δύσκολες, εύκολες, κουραστικές).
δ. Εκφράζω τα συναισθήματά μου (π.χ. χαρά, περηφάνια, συγκίνηση) ή γράφω τις εντυπώσεις μου από την παράσταση (π.χ. κουραστήκαμε πολύ αλλά τα καταφέραμε).

* Ενδεικτική έκθεση δίνεται στο τέλος του βιβλίου.

Ένα θέμα με ερωτήσεις και απαντήσεις

Κάστορας και Πολυδεύκης

Ο Κάστορας και ο Πολυδεύκης ήταν δίδυμα αδέρφια, δύο νέοι ήρωες, δύο μαχητές! Ο Κάστορας ήταν κυρίως πολεμιστής, ενώ ο Πολυδεύκης πυγμάχος.

Τα πρώτα τους ηρωικά κατορθώματα πραγματοποιήθηκαν κατά την Αργοναυτική εκστρατεία. Αργότερα, έσωσαν την αδελφή τους Ελένη από το Θησέα που την είχε απαγάγει. Πήραν, επίσης, μέρος στο κυνήγι του Καλυδώνιου Κάπρου και βοήθησαν τον Ιάσονα και τον Πηλέα στην καταστροφή της πόλης Ιωλκού.

Τα δύο αδέρφια στο τέλος έγιναν αστέρια και σχημάτισαν το γνωστό σημερινό αστερισμό των Διδύμων!

Άγνωστες λέξεις

κατόρθωμα: επιτυχία ύστερα από δύσκολη προσπάθεια.

αστερισμός: σχηματισμός αστεριών στον ουρανό.

Ξεκλειδώνω το μύθο

1 Τι ήταν ο Κάστορας και ο Πολυδεύκης;

Απάντηση

Ο Κάστορας και ο Πολυδεύκης ήταν δίδυμα αδέρφια, δύο νέοι ήρωες, δύο μαχητές. Ο Κάστορας ήταν κυρίως πολεμιστής, ενώ ο Πολυδεύκης πυγμάχος.

2 Ποια ήταν τα ηρωικά κατορθώματα των δύο αδελφών;

Απάντηση

Τα πρώτα ηρωικά κατορθώματα των δύο αδελφών πραγματοποιήθηκαν κατά την Αργοναυτική εκστρατεία. Αργότερα, έσωσαν την αδελφή τους Ελένη από το Θησέα που την είχε απαγάγει. Πήραν, επίσης, μέρος στο κυνήγι του Καλυδώνιου Κάπρου και βοήθησαν τον Ιάσονα και τον Πηλέα στην καταστροφή της πόλης Ιωλκού.

3 Τι έγινε στο τέλος με τα δύο αδέρφια;

Απάντηση

Τα δύο αδέρφια στο τέλος έγιναν αστέρια και σχημάτισαν το γνωστό σημερινό αστερισμό των Διδύμων.

Συμπληρώνω σωστά

4 Να διαβάσεις προσεκτικά το μύθο και να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις.

- Ο ήταν κυρίως πολεμιστής.
- Πήραν, επίσης, μέρος στο κυνήγι του
- Σχημάτισαν το γνωστό σημερινό αστερισμό των !

Απάντηση

- Ο Κάστορας ήταν κυρίως πολεμιστής.
- Πήραν, επίσης, μέρος στο κυνήγι του Καλυδώνιου Κάπρου.
- Σχημάτισαν το γνωστό σημερινό αστερισμό των Διδύμων!

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ*

Αφού διαβάσεις προσεκτικά τον παρακάτω μύθο, προσπάθησε να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ηρακλής και Ιφικλής

Ο Ηρακλής και ο Ιφικλής ήταν δίδυμα αδέρφια. Όταν ήταν ακόμα μωρά, στην κούνια τους μπήκαν δύο φίδια. Τα φίδια αυτά τα είχε στείλει η θεά Ήρα.

Ο Ιφικλής, όταν είδε τα φίδια, φοβήθηκε και άρχισε να φωνάζει. Ο Ηρακλής όμως, που διέφερε από τον αδελφό του γιατί είχε θεϊκή δύναμη, τα άρπαξε και τα έπνιξε και τα δυο μαζί!

Τα δύο αδέρφια πολέμησαν μαζί σε αρκετές μάχες. Κάποιες από αυτές ήταν στον πόλεμο εναντίον των κατοίκων του Ορχομενού, στη μάχη κατά των γιων του Ιπποκόωντα και στην εκστρατεία του Ηρακλή εναντίον της Τροίας.

Άγνωστες λέξεις

εκστρατεία: έξοδος του στρατού από τη χώρα για πολεμικούς σκοπούς, πολεμικές επιχειρήσεις που γίνονται έξω από το έδαφος μιας χώρας.

Ξεκλειδώνω το μύθο

1 Ποιο περιστατικό συνέβη όταν τα δύο αδέρφια ήταν ακόμα μωρά;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

* Οι απαντήσεις στο θέμα για εξάσκηση δίνονται στο τέλος του βιβλίου.

2 Πώς αντέδρασε ο Ιφικλής όταν είδε τα φίδια και πώς ο Ηρακλής;

Απάντηση

.....
.....
.....
.....

3 Σε ποιες μάχες αναφέρει ο μύθος ότι πολέμησαν μαζί τα δύο αδέρφια;

Απάντηση

.....
.....
.....
.....

Παίζω με το μύθο

4 Να διαβάσεις προσεκτικά το μύθο και να βάλεις Χ στο κουτάκι με τη σωστή απάντηση.

α. Ο Ηρακλής και ο Ιφικλής ήταν:

- δύο σπουδαίοι κυνηγοί.
- δίδυμα αδέρφια.
- δύο καλοί φίλοι.

β. Ο Ιφικλής όταν είδε τα φίδια:

- έκλαψε και άρχισε να τρέχει.
- φοβήθηκε και άρχισε να κλαίει.
- φοβήθηκε και άρχισε να φωνάζει.

γ. Ο Ηρακλής διέφερε από τον αδελφό του γιατί:

- ήταν πιο όμορφος.
- είχε θεϊκή δύναμη.
- είχε πράσινα μάτια.

Επιλέγω και γράφω

5 Ποιο σημείο του μύθου σου άρεσε περισσότερο και γιατί;

Απάντηση

.....
.....
.....

ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ*

Να περιγράψεις τον αδελφό ή την αδελφή σου. Αν δεν έχεις, μπορείς να στηριχτείς σε φανταστικά στοιχεία.

Πώς να
εργαστώ

α. Αναφέρω το όνομα και την ηλικία του αδελφού ή της αδελφής μου.

β. Περιγράφω τα χαρακτηριστικά του/της (π.χ. χρώμα ματιών, μαλλιά, ύψος).

γ. Αναφέρω στοιχεία του χαρακτήρα του/της (π.χ. είναι ζωηρός, φρόνιμος, νευρικός, δραστήριος, τεμπέλης).

δ. Εκφράζω τα συναισθήματά μου για τον αδελφό ή την αδελφή μου.

ε. Κλείνω με ένα συμπέρασμα (π.χ. είναι το πιο αγαπημένο μου πρόσωπο) ή μια ευχή για μένα και τον αδελφό ή την αδελφή μου (π.χ. εύχομαι να είμαστε πάντα αγαπημένοι).

* Ενδεικτική έκθεση δίνεται στο τέλος του βιβλίου.

Ένα θέμα με ερωτήσεις και απαντήσεις

Ο αστρονόμος

Ένας αστρονόμος συνήθιζε να βγαίνει έξω κάθε νύχτα και να παρατηρεί τα άστρα. Όταν κάποτε έκανε τον περίπατό του έξω από την πόλη και είχε στραμμένη όλη την προσοχή του στον ουρανό, πάνω στην απροσεξία του, έπεσε σε πηγάδι. Ενώ φώναζε από τον πόνο και καλούσε σε βοήθεια, ένας περαστικός που άκουσε τις φωνές πλησίασε, έμαθε τι είχε συμβεί και είπε στον αστρονόμο: «Ρε φίλε, παρατηρείς όσα υπάρχουν στον ουρανό και δεν προσέχεις αυτά που βρίσκονται κάτω στη γη;».

Μύθος του Αισώπου

Ξεκλειδώνω την ιστορία

1 Ποιο ήταν το πάθημα του αστρονόμου;

Απάντηση

Ο αστρονόμος, επειδή είχε στραμμένη όλη την προσοχή του στον ουρανό, πάνω στην απροσεξία του, έπεσε σε πηγάδι.

2 Τι έκανε ο περαστικός που άκουσε τον αστρονόμο να καλεί σε βοήθεια;

Απάντηση

Ο περαστικός που άκουσε τον αστρονόμο να καλεί σε βοήθεια πλησίασε, έμαθε τι είχε συμβεί και ρώτησε τον αστρονόμο πώς είναι δυνατό να παρατηρεί όσα υπάρχουν στον ουρανό και να μην προσέχει αυτά που βρίσκονται κάτω στη γη.

3 Τι ήθελε να πει ο περαστικός μ' αυτά τα λόγια;

Απάντηση

Ο περαστικός ειρωνεύτηκε και κορόιδεψε κατά κάποιον τρόπο τον αστρονόμο για την υπερβολική αφοσίωσή του στα άστρα. Ήθελε μ' αυτά τα λόγια να του δείξει ότι η αφοσίωση αυτή τον έκανε αφηρημένο και απρόσεκτο, με αποτέλεσμα να μη βλέπει αυτά που υπάρχουν μπροστά του στη γη και να κινδυνεύει.

Σκέφτομαι και σημειώνω

4 Εσύ τι θα έκανες αν ήσουν στη θέση του περαστικού;

Απάντηση

Αν ήμουν στη θέση του περαστικού, πρώτα θα βοηθούσα τον αστρονόμο να βγει από το πηγάδι. Έπειτα, θα του έλεγα κι εγώ, χωρίς όμως ειρωνεία, να μην κοιτάζει συνέχεια στον ουρανό όταν περπατάει, γιατί θα μπορούσε να είχε πάθει χειρότερο κακό.

ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ*

Αφού διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο, προσπάθησε να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Η γερόντισσα και ο γιατρός

Μια γερόντισσα που είχε πάθηση στα μάτια παρακάλεσε ένα γιατρό να τη θεραπεύσει και υποσχέθηκε να τον πληρώσει. Ο

* Οι απαντήσεις στο θέμα για εξάσκηση δίνονται στο τέλος του βιβλίου.

γιατρός την επισκεπτόταν στο σπίτι της. Όποτε όμως της έβαζε αλοιφή στα μάτια, αφαιρούσε και ένα σκεύος από το σπίτι, όσο αυτή κρατούσε κλειστά τα μάτια. Όταν ο γιατρός μετέφερε όλα τα σκεύη της γερόντισσας στο δικό του σπίτι, τελείωσε και η θεραπεία και αυτός ζητούσε την αμοιβή του. Η γερόντισσα αρνιόταν να του τη δώσει και ο γιατρός την οδήγησε στο δικαστήριο. Εκεί η γερόντισσα έλεγε ότι είχε υποσχεθεί βέβαια να τον πληρώσει, αν της θεράπευε τα μάτια, τώρα όμως εξαιτίας της θεραπείας βρίσκονται σε χειρότερη κατάσταση απ' ό,τι ήταν πριν. «Παλιότερα» έλεγε «έβλεπα όλα τα σκεύη που υπήρχαν μέσα στο σπίτι μου, ενώ τώρα δεν μπορώ να δω κανένα».

Μύθος του Αισώπου

Άγνωστες λέξεις

πάθηση: ασθένεια, αρρώστια.

σκεύος: κάθε κινητό πράγμα (έπιπλα, εργαλεία κτλ.) που είναι χρήσιμο για τις ανάγκες του ανθρώπου.

Ξεκλειδώνω την ιστορία

1 Τι έκανε ο γιατρός κάθε φορά που επισκεπτόταν τη γερόντισσα στο σπίτι της;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

2 Γιατί η γερόντισσα αρνιόταν να δώσει την αμοιβή που είχε υποσχεθεί στο γιατρό; Τι έλεγε στο δικαστήριο;

Απάντηση

.....
.....
.....
.....

3 Είχε δίκιο η γερόντισσα που πίστεψε ότι δεν μπορούσε να δει τα σκεύη εξαιτίας της θεραπείας που της έκανε ο γιατρός; Ποια ήταν η πραγματική αλήθεια;

Απάντηση

.....
.....
.....
.....

Ώρα για λίγη κουβεντούλα

4 Έπρεπε ή όχι να τιμωρηθεί ο γιατρός γι' αυτό που έκανε στη γερόντισσα; Συζήτησέ το μ' ένα δικό σου άνθρωπο.

Απάντηση

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Βάζω στη σειρά

5 Να βάλεις τις παρακάτω λέξεις σε αλφαβητική σειρά. Για κάποιες λέξεις να προσέξεις και το δεύτερο στη σειρά γράμμα.
γερόντισσα, θεραπεία, δικαστήριο, αλοιφή, γιατρός.

Απάντηση

ΘΕΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ*

Να περιγράψεις ένα αστείο περιστατικό που σου έχει συμβεί.

Πώς να
εργαστώ

- α. Αναφέρω πότε μου συνέβη το περιστατικό, πού ήμουν και με ποιους.
- β. Περιγράφω τι ακριβώς συνέβη (π.χ. γλίστρησα στις λάσπες και έπεσα).
- γ. Αναφέρω πώς αντέδρασαν όσοι είδαν το περιστατικό (π.χ. γέλασαν, ξαφνιάστηκαν) και πώς αντέδρασα εγώ (π.χ. ντράπηκα, γέλασα, φώναξα).
- δ. Κλείνω με ένα συμπέρασμα (π.χ. τελικά είχε πλάκα) ή μια ευχή (π.χ. εύχομαι να μη μου ξανα συμβεί).

* Ενδεικτική έκθεση δίνεται στο τέλος του βιβλίου.